

Vilkår for støtte: Tilskudd til energiltak i bolig

Generelle vilkår

1. Formål

- a. Tilskudd fra ordningen skal gå til å investere i teknologi og løsninger som forbedrer energibruk i boliger. Ordningen retter seg mot private husholdninger. Formålet med tilskuddsordningen er å gi boligeiere økt handlingskompetanse til å gjøre gode energivalg.

2. Definisjoner

- a. Med energiltak menes tiltak som forbedrer energibruken i boligen.
- b. Med energilager, jf. vilkår 22 a) og g) menes en enhet eller et system som lagrer egenprodusert eller kjøpt energi for bruk på et senere tidspunkt.
- c. Målenheten U-verdi, jf. vilkår 17 b) og h), 19 b) og c), og 20 b) og h) er definert som hvor godt en bygningsdel isolerer, oppgitt i W/m^2K . Jo lavere U-verdi, desto bedre isolerer konstruksjonen.

3. Hvilke tiltak støttes

- a. Enova kan gi tilskudd til følgende energiltak i boligen:
 - Akkumulatortank
 - Balansert ventilasjonsanlegg
 - Biokjel
 - Bio-ovn med vannkappe
 - Energieffektive vinduer og ytterdører
 - Energirådgivning
 - Etterisolering tak/loft
 - Etterisolering vegg
 - Luft-til-vann varmepumpe
 - Pris- og effektstyrt energilagringssystem
 - Smart varmtvannsbereder
 - Solcelleanlegg
 - Solfangeranlegg
 - Varmepumpebereder
 - Væske-til-vann varmepumpe

4. Hvem kan søke

- a. Privatpersoner som er juridisk eier av helårsbolig i Norge, kan søke om tilskudd.

5. Krav til bolig

- a. Med bolig menes boenhet med et matrikkelregistrert bygningsnummer og bruksenhetsnummer.
- b. Følgende boligtyper godkjennes, jf. SSBs standard for klassifikasjon og kodeliste:

Klassifisering	Boligtype
111 11 3	Enebolig
112 11 3	Enebolig med hybelleilighet, sokkelleilighet o.l.
113 11 3	Våningshus
121 12 3	Tomannsbolig, vertikaldelt
122 12 3	Tomannsbolig, horisontaldelt
123 12 3	Våningshus, tomannsbolig, vertikaldelt
124 12 3	Våningshus, tomannsbolig, horisontaldelt
131 13 3	Rekkehus
133 13 3	Kjedehus inkl. atriumhus
135 13 3	Terrassehus
136 13 3	Andre småhus med 3 boliger eller flere
141 14 3	Store frittliggende boligbygg på 2 etasjer
142 14 3	Store frittliggende boligbygg på 3 og 4 etasjer
143 14 3	Store frittliggende boligbygg på 5 etasjer eller over
144 14 3	Store sammenbygde boligbygg på 2 etasjer
145 14 3	Store sammenbygde boligbygg på 3 og 4 etasjer
146 14 3	Store sammenbygde boligbygg på 5 etasjer og over

- c. Det gis ikke tilskudd til tiltak i utleieboliger dersom leieinntektene fra denne utleien beskattes som næringsinntekt.
- d. Det gis ikke tilskudd til et tiltak dersom boligen allerede har mottatt tilskudd fra Enova til det samme tiltaket. Vilåret gjelder ikke tilskudd til tiltakene Etterisolering vegg, Etterisolering tak/loft, og Energieffektive vinduer og ytterdører.
- e. Det gis ikke tilskudd til et tiltak dersom boligen allerede har mottatt annet offentlig tilskudd til det samme tiltaket.

6. Krav til utførende leverandør/energirådgiver

- a. Arbeid i forbindelse med tiltaket skal gjennomføres av leverandør med enten:
 - sentral godkjenning innen relevant fagområde eller
 - registrering i Mesterregisteret for relevant fagområde eller
 - registrering i Elvirksomhetsregisteret.

7. Krav til utstyr- og materialleverandør

- a. Som hovedregel skal utstyr og materialer som inngår i tiltaket kjøpes fra leverandør som er registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysundregistrene.

- b. Dersom utstyr og materialer kjøpes fra leverandører utenfor Norge, skal moms- og tolldeklarasjon framlegges. Tollkontorets organisasjonsnummer, fakturanummer og fakturadato skal registreres. Faktura fra leverandøren og moms- og tolldeklarasjon slås sammen til ett dokument. Beløp i norske kroner skal registreres som totalsummen på kjøpet.
- c. Utstyr og materialer som inngår i tiltaket skal være nytt.

8. Krav til søknad

- a. Søknad om tilskudd skal sendes inn via søknadsportal på enova.no.
- b. Søkere som ikke har elektronisk ID kan kontakte Enova Svarer for hjelp.

9. Krav til gjennomføring av tiltak

- a. Tilsagn om tilskudd er gyldig i seks måneder regnet fra vedtaksdato som framgår av tilskuddsbrev.
- b. Dersom tiltaket ikke er ferdigstilt innen seks måneder jf. vilkår 9 a) kan søker søke om utsatt frist.
- c. All fakturadokumentasjon skal være datert etter vedtaksdato.

10. Overgangsvilkår for tiltak iverksatt før 1. september 2025

- a. I en overgangsperiode fram til 31. desember 2025, kan boligeiere som har minst én faktura som dokumenterer at tiltaket er gjennomført eller påbegynt, datert før 1. september 2025 få unntak fra vilkår 9 c). All fakturadokumentasjon må i dette tilfellet være datert innenfor de siste 12 månedene før sluttrapporteringsdato.
- b. Overgangsvilkår 10 a) gjelder ikke for tiltakene Energieffektive vinduer og ytterdører, Etterisolering tak/loft, Etterisolering vegg og Luft-til-vann varmepumpe.

11. Krav til sluttrapportering

- a. Når tiltaket er gjennomført, skal dette rapporteres via søknadsportal på enova.no ved å laste opp fakturadokumentasjon.
- b. Sluttrapportering skal som hovedregel skje innen seks måneder beregnet fra vedtaksdato, jf. vilkår 9 a).
- c. Faktura skal være utstedt til den som søker og er juridisk eier av boligen jf. vilkår 4 a).
- d. I sluttrapporteringen skal det framlegges fakturaer som viser alle kostnader tilknyttet tiltaket, inkludert materialkostnader og kostnader til utført arbeid. Dette gjelder likevel ikke kostnader til Energirådgivning, jf. vilkår 18 b).
- e. Faktura skal være gyldig jf. Bokføringsforskriften § 5-1-1, og inneholde følgende:
 - Fakturanummer
 - Fakturadato
 - Bedriftsnavn
 - Organisasjonsnummer etterfulgt av bokstavene MVA (merverdiavgift)
 - Spesifikasjon av hva betalingen gjelder
 - Antall timer som er brukt på jobben, hvis det ikke er avtalt fastpris
 - Totalbeløp med spesifikasjon av merverdiavgift
 - Adresse der tiltaket er gjennomført

- f. Tilskuddet som utbetales blir beregnet ut fra fakturadokumentasjon ved sluttrapportering.
- g. Ved sluttrapportering må søker oppgi et gyldig, norsk kontonummer som søker selv er innehaver av.

12. Beregning av tilskudd

- a. Maksimalt tilskudd pr. tiltak er opptil 25 prosent av godkjente kostnader med en øvre grense i kroner pr. tiltak, jf. vilkår 13.-27 om spesifikke vilkår for tiltakene.
- b. Maksimalt tilskudd fra alle tiltak i denne ordningen er totalt 100 000 kroner pr. bolig i perioden fra 2025 til 2028.

Spesifikke vilkår for tiltakene

13. Akkumulatortank

- a. Akkumulatortanken skal være tilkoblet et vannbårent varmeanlegg og minimum brukes til romoppvarming.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 5 000 kroner.
- c. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11d). I tillegg:
 - Modellnavn for akkumulatortank.

14. Balansert ventilasjonsanlegg

- a. Boligen skal ha godkjent byggesøknad fra før 1. juli 2010.
- b. Anlegget skal ha varmegjenvinner med en temperaturvirkningsgrad på minimum 80 prosent i årsgjennomsnitt.
- c. Leveransen skal inkludere innregulering av luftfordeling mellom ulike rom og en innreguleringsrapport.
- d. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 15 000 kroner.
- e. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11d). I tillegg:
 - Modellnavn for balansert ventilasjonsanlegg.

15. Biokjel

- a. Biokjelen skal være tilkoblet vannbårent varmeanlegg.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 40 000 kroner.
- c. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11d). I tillegg skal faktura vise:
 - Modellnavn for biokjel.

16. Bio-ovn med vannkappe

- a. Bio-ovnen med vannkappe skal være tilkoblet vannbårent varmeanlegg.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 20 000 kroner.
- c. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - Modellnavn for bio-ovn med vannkappe.

17. Energieffektive vinduer og ytterdører

- a. Boligen skal ha godkjent byggesøknad fra før 1. juli 1997.
- b. Nye vinduer og ytterdører skal ha U-verdi lik eller lavere enn 0,9 inkludert karm.
- c. Søker skal oppgi antall kvadratmeter vinduer og ytterdører som er skiftet ut.
- d. Tilskudd forutsetter at boligen ikke tidligere har mottatt tilskudd fra tiltaket Oppgradering av bygningskroppen.
- e. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 400 kroner pr. kvadratmeter vindu eller ytterdør.
- f. Tilskuddsbeløp er oppad begrenset til totalt 50 kvadratmeter energieffektive vinduer og ytterdører.
- g. Tiltaket kan omsøkes flere ganger inntil totalt antall kvadratmeter er nådd.
- h. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - At nye vinduer og ytterdører har U-verdi lik eller lavere enn 0,9 inkludert karm.
 - Antall kvadratmeter vinduer og ytterdører som er skiftet ut.

18. Energirådgivning

- a. Energirådgiveren skal lage en energiplan med oversikt over kostnadseffektive energiltak på bygningskroppen eller bygningens varme- og klimaanlegg.
- b. Faktura skal vise arbeidskostnader knyttet til å lage en energiplan.
- c. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 5 000 kroner.
- d. Energirådgiver skal være ansatt i en virksomhet som tilfredsstiller kompetansekrav jf. vilkår 6 a). Alle funksjoner knyttet til sentral godkjenning godtas (prosjekterende, utførende og kontrollerende), men det er krav om byggfaglig relevant godkjenningsområde jf. byggesaksforskriften §13-5.
- e. Enova tar ikke ansvar for eventuelle feil i prosjekter som har mottatt rådgivning fra rådgivere engasjert med støtte fra Enova.

19. Etterisolering tak/loft

- a. Boligen skal ha godkjent byggesøknad fra før 1. juli 1997.
- b. Ferdig etterisolert tak/loft skal ha U-verdi lik eller lavere enn 0,18.

- c. Søker skal oppgi antall kvadratmeter tak/loft som er isolert.
- d. Tilskudd forutsetter at boligen ikke tidligere har mottatt tilskudd fra tiltaket Oppgradering av bygningskroppen.
- e. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 150 kroner pr. kvadratmeter etterisolert tak/loft.
- f. Tilskuddsbeløp er oppad begrenset til totalt 150 kvadratmeter etterisolert tak/loft.
- g. Tiltaket kan omsøkes flere ganger inntil totalt antall kvadratmeter er nådd.
- h. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - At etterisolert tak/loft har U-verdi lik eller lavere enn 0,18.
 - Antall kvadratmeter tak/loft som er isolert.

20. Etterisolering vegg

- a. Boligen skal ha godkjent byggesøknad fra før 1.juli 1997.
- b. Ferdig etterisolert vegg skal ha U-verdi lik eller lavere enn 0,22.
- c. Søker skal oppgi antall kvadratmeter vegg som er isolert.
- d. Tilskudd forutsetter at boligen ikke tidligere har mottatt tilskudd fra tiltaket Oppgradering av bygningskroppen.
- e. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 150 kroner pr. kvadratmeter etterisolert vegg.
- f. Tilskuddsbeløp er oppad begrenset til totalt 250 kvadratmeter etterisolert vegg.
- g. Tiltaket kan omsøkes flere ganger inntil totalt antall kvadratmeter er nådd.
- h. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - At etterisolert vegg har U-verdi lik eller lavere enn 0,22.
 - Antall kvadratmeter vegg som er isolert.

21. Luft-til-vann varmepumpe

- a. Luft-til-vann varmepumpen skal være tilkoblet vannbårent varmeanlegg.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 20 000 kroner.
- c. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - Modellnavn for luft-til-vann-varmepumpe.

22. Pris- og effektstyrt energilagringssystem

- a. Styringssystemet skal styre minimum to energilager.
 - Eksempler på energilager er varmtvannsbereder, batteriet i elbilen og gulvvarme.
 - Hvis varmtvannsbereder styres av systemet, skal den være fast tilkoblet.
- b. Styringsautomatikken skal ligge i styringssentral i boligen eller være tilgjengelig via tilknytning til nettbasert styringstjeneste.

- c. Styringssystemet skal automatisk hente inn timepris for strøm og styre strømbruken til energilagrene med hensyn til strømpris og total strømbruk i boligen.
- d. Boligen skal ha en åpen HAN-port som sender sanntidsinformasjon om totalt strømforbruk til styringssystemet.
- e. Kostnader til abonnementsutgifter for styringstjenester er ikke støtteberettiget.
- f. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 10 000 kroner.
- g. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - Hvilke to energilager som styres av systemet.

23. Smart varmtvannsbereder

- a. Varmtvannsberederen skal ha automatikk som styrer oppvarming av vann etter varierende strømpris.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 4 000 kroner.
- c. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - Modellnavn for smart varmtvannsbereder.

24. Solcelleanlegg

- a. Solcelleanlegget skal være fast tilkoblet til boligens elanlegg.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 2500 kroner per kW installert effekt i solcelleanlegget.
- c. Tilskuddsbeløp er oppad begrenset til totalt 15 kW installert effekt i solcelleanlegget.
- d. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - Installert effekt på solcelleanlegget.

25. Solfangeranlegg

- a. Solfangeranlegget skal være tilkoblet vannbårent varmeanlegg.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 400 kroner per kvadratmeter solfangeranlegg..
- c. Tilskuddsbeløp er oppad begrenset til totalt 25 kvadratmeter solfangeranlegg.
- d. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - Antall kvadratmeter solfangeranlegg.

26. Varmepumpebereder

- a. Varmepumpeberederen skal ha energimerke A+ eller bedre.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 5 000 kroner.

- c. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - Modellnavn for varmepumpebereder.

27. Væske-til-vann varmepumpe

- a. Væske-til-vann varmepumpen skal være tilkoblet vannbårent varmeanlegg.
- b. Tilskuddsbeløp beregnes som 25 prosent av godkjente fakturerte kostnader, oppad begrenset til 40 000 kroner.
- c. Faktura skal vise kostnader som står i vilkår 11 d). I tillegg skal faktura vise:
 - Modellnavn for væske-til-vann varmepumpe.

Generelle rammer for saksbehandling

28. Forvaltning

- a. Enova SF forvalter tilskuddsordningen med midler tildelt årlig av Stortinget gjennom Energifondet, jf. Prop. 1 S.

29. Saksbehandling og kontroll

- a. Tilskuddsordningen har fortløpende saksbehandling.
- b. Tilskuddsordningen har automatisk saksbehandling i samsvar med forvaltningsrettslige krav og forutsetningene i GDPR art. 22.
- c. Enova kontrollerer at vilkårene er oppfylt gjennom stikkprøver i søknadsprosessen og etterhåndskontroller av utbetalte tilskudd.
- d. Enova kan kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon nødvendig for å kontrollere at vilkårene er oppfylt.
- e. Tilskuddsmottaker skal oppbevare all dokumentasjon om at vilkårene for å motta tilskudd er oppfylt i tre år etter dato for utbetalt tilskudd.
- f. Mistanke om misbruk av tilskuddsordningen kan bli anmeldt til politiet.

30. Klageadgang

- a. Enova er omfattet av forvaltningslovens generelle bestemmelser, men unntatt reglene om saksbehandling og klagerett i vedtakssaker. Dette framgår av Energilovens § 4-4, femte ledd.

31. Tilbakebetaling

- a. Ved feilaktig utbetalt tilskudd kan Enova kreve det uriktig utbetalte beløpet tilbakebetalt etter en konkret vurdering av omstendighetene rundt feilutbetalingen.
- b. Dersom tilskuddsmottaker ikke etterkommer Enovas krav om ytterligere opplysninger eller dokumentasjon, jf. vilkår 29d, kan Enova kreve tilskuddet helt eller delvis tilbakebetalt.

- c. Enova kan helt eller delvis frafalle krav om tilbakebetaling.
- d. Eventuelt krav om tilbakebetaling jf. vilkår 31 a) forfaller til betaling tre uker etter at kravet er sendt til skyldner.
- e. Eventuelt krav om tilbakebetaling kan utstedes inntil tre år etter utbetaling.
- f. Feilutbetalte beløp under 1000,- kroner skal ikke kreves tilbakebetalt.